

Τσακων. Με τέτοιο βροχόκαιρο δὲ μπορεῖ κανεὶς νὰ ξεμυτίσῃ Κεφαλλ. Συνών. βροχοκαίρι, βροχοκαιριά.

βροχολόγι τό, ἀμάρι. βροχολοί Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ρ. βροχολογῶ.

Ἡ περίοδος παρατεταμένων βροχῶν, ἰδίως ἡ φθινοπωρινή: Με τὸ πρῶτο βροχολοί ὀργώνουν γιὰ τὰ σιτάρια.

βροχολογῶ Πελοπν. (Βούρβουρ.)—Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -λογῶ.

Βρέχω ἔνθ' ἄν.: Βροχολόγαγε ὅλη τὴ νύχτα Λεξ. Δημητρ.

βροχόλουρο τό, ἸΓρυπάρ. Σκαραβ. 49—Λεξ. Βλαστ.

344 βροχόλουρον Κύπρ.

Ἐκ τῶν οὗς. βρόχι (II) καὶ λουρί.

Βρόχι (II) 2, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ἄσμ.

Ἔστησαν τὰ βροχόλουρα, Θεοφύλακτον τὸν πιάνον Κύπρ. || Ποίημ.

Σὰν πουλλολόγος ξόβεργα, | βροχόλουρα καὶ δίχτυα
[θενὰ στήσω

ἸΓρυπάρ. ἔνθ' ἄν.

βροχόμπολια ἡ, Πελοπν. (Μανιάκ.)

Ἐκ τῶν οὗς. βρόχος (II) καὶ μπόλια.

Εἶδος μανδηλίου ὑφασμένου ἐκ νημάτων μετὰξης οὐχὶ καλῆς ποιότητος βρόχων καλουμένων: Τοῦ Λαζάρου ῥχόντανε οἱ Λαζάρισες φτωχὲς γυναῖκες μὲ Λάζαρο, εἶχανε γιὰ βροχόμπολια καὶ μαζώνανε λουλούδια.

βροχόνερο τό, σύνηθ. βροχόνερον Πόντ. (Οἶν.

Τραπ.) βρουχόνιρου Εὐβ. (*Ακρ.) Λέσβ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) βρεχόνερον Πόντ. βροχονέρι Δλουκοπ. Γεωργ. Ρούμελ. 117 ΓΨυχάρ. Στόν Ἰσκιο 27 ΣΣκίπη Ἀγ. Βαρβάρ. 37—Λεξ. Βλαστ. 359 Πρω.Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὗς. βροχή καὶ νερό.

Τὸ νερὸ τῆς βροχῆς κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ πηγαῖον ἔνθ' ἄν.: Βροχόνερο πίνουμε ἀπὸ γιστέρες, γιὰτὶ δὲν ἔχομε βρόσες Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Συνών. βροχερόνερο.

βροχόξυλο τό, Πελοπν. (Γέρμ. Μάν.) βρεχόξυλο

Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν οὗς. βρόχος (II) καὶ ξύλο.

Τὸ στερεωμένον ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ξύλον, εἰς τὴν ἄκραν τοῦ ὁποίου προσδένεται νῆμα ἐκ τριχῶν οὐρᾶς ἵππου καταλήγον εἰς βρόχον πρὸς σύλληψιν πτηνῶν.

βροχοπούλλι τό, Ἡπ. Θεσσ. Κάρι. Κυκλ. Πελοπν.

(Πάτρ.)—Λεξ. Βλαστ. 427 Πρω.Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὗς. βροχή καὶ πουλί.

Τὸ πτηνὸν χαραδριὸς ὁ ὑέτιος (charadrius pluvialis) τοῦ γένους τῶν καλοβατικῶν ἢ καλοβαμόνων (grallatores) τῆς οἰκογενείας τῶν χαραδριιδῶν (charadriidae), ἐκ τῶν ἐκτοπιζόντων πτηνῶν, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ πιστεύεται ὅτι προαγγέλλει ἐπικειμένην βροχήν. Συνών. κίτρινοπούλλι. [**]

βρόχος (I) ὁ, Σῦρ. βρουχος Θήρ.

Μεγεθ. τοῦ οὗς. βροχή διὰ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ος. Ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 2,60.

Ραγδαία, ἰσχυρὰ βροχή ἔνθ' ἄν.: Ἐπιασε ἕνας βρόχος Σῦρ.

βρόχος (II) ὁ, Ἰκαρ. Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) Σύμ.

—ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3, 202—Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Ἐλευθερουδ. Πρω. Δημητρ. βροχός Ἀνδρ. Εὐβ. (Κύμ.) Θεσσ.

ΛΕΞΙΚΟΝ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ

(*Ἀλμυρ.) Κάρι. Κάσ. Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Γέρμ. Κίτ. Μάν.) Ρόδ. Σκιάθ. Σύμ. Σῦρ.—ΔΔημάδ. Ζιζάν. Θεσσαλ. ἄγρ. 21. βρουχός Ἰκαρ. Μακεδ. (Βελβ.) βρεχός Πελοπν. (Καρβελ. Μάν.)

Τὸ ἀρχ. οὗς. βρόχος.

1) Σχοινίον σχηματιζόμενον εἰς εἶδος κρίκου ἢ θηλειᾶς καὶ χρησιμοποιούμενον ὡς ἀγχόνη ἢ πρὸς θήραν ἀγρίων ζώων ἢ πρὸς σύνδεσιν τῶν ποδῶν τῶν ζώων διὰ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἀπομακρύνωνται κατὰ τὴν βοσκὴν Ἰκαρ. Κρήτ. Πελοπν. (Μεσσ.) Σῦρ.—ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ.: Ποίημ.

... Ὡτὰ σωθικὰ τοῦ Διάκου,

κρυφὰ λές κ' εἶχαν σωριαστῇ φαρμακεμένοι πόνοι
χίλιων χρονῶν ἐκδίκησες, στῆρες εὐχές, ὀρφάνια,
τοῦ βρόχου τὸ λαχτάρισμα, τυραγνισμένη φτώχεια

ΑΒαλαωρ. ἔνθ' ἄν. β) Ἡ θηλειὰ τῆς ἀπόχης, τὸ διακενον τοῦ δικτύου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Ἀμα θὰ ῥητ' ἀπόχι μεγάλους βροχούς, θὰ φεύγῃ τ' ἀρδύκι Κίτ. Πβ. Πολυδ. 5,28 «τῆς δὲ ἄρκυος τὸ μὲν τι καλεῖται βρόχος, ἔστι δὲ ὁ βρόχος τὸ συνεχὲς ἐν τοῖς δικτύοις τετράγωνον διάστημα συνεστηκὸς ἐκ τεττάρων ἀμμάτων, ὁ τεινομένης τῆς ἄρκυος γίνεται ρομβοειδές». γ) Παγίς διὰ τῆς ὁποίας συλλαμβάνουν τὰ πτηνὰ (περὶ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς ἰδ. λ. ἀνασπάδα) Μακεδ. (Σισάν.) Πελοπν. (Γέρμ. Καρβελ. Μάν.)—Λεξ. Περίδ. Μπριγκ. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βροχάδα (II). 2) Αἱ πτυχαὶ εἰς τὸ ἄνω μέρος τῆς βράκας, εἰς τὰς ὁποίας εἰσέρχεται ἡ βρακοζώνη, συμπτύσσει αὐτὰς καὶ οὕτω συγκρατεῖ αὐτὴν περὶ τὴν ὀσφύν Κάρι. Κάσ. Ρόδ. Σύμ. Τηλ.: Ἄσμ.

Κ' ὕφαινα τ' ἀντρός μου βράκα | κ' ἔλειπαν καὶ τὰ
[παζάνια

κ' ἔλειπε καὶ ὁ βροχός | κί ἀποπίσω κί ἀπομπρός

Κάσ. 3) Τὸ δέμα τὸ διερχόμενον διὰ τῶν πτυχῶν τῆς βράκας καὶ συγκρατοῦν αὐτήν, ἡ βρακοζώνη Κάσ. 4) Χονδρὴ κλωστή ἐκ μετὰξης οὐχὶ καλῆς ποιότητος Θεσσ. (*Ἀλμυρ.) Εὐβ. (Κύμ.) Μακεδ. (Βελβ.) Σκιάθ.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ. 5) Τὸ φυτὸν βρόμη ἢ γενειοφόρος (avena barbata) τῆς τάξεως τῶν ἀγρωστωδῶν (graminaceae) τῆς οἰκογενείας τῶν βρομοειδῶν, τοῦ ὁποίου τὴν λεπτοτέραν ἄκραν οἱ παῖδες συστρέφουν εἰς θηλειὰν καὶ δι' αὐτῆς συλλαμβάνουν σαύρας Ἀνδρ.—ΔΔημάδ. ἔνθ' ἄν.—Λεξ. Ἐλευθερουδ. Πρω.Δημητρ.

βρόχος (III) ὁ, ἀμάρι. βρόχ-χος Κύπρ. βρόκ-κος

Κύπρ. βρόχα ἡ, Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὗς. βρόγχος.

Βροχεά, ὁ ἰδ., ἔνθ' ἄν.: Ἐνας βρόκ-κος νερόν Κύπρ. Μιὰ βρόχα νερό Βιάνν.

βροχός ὁ, Κύπρ. βρουχός Μακεδ. (Βελβ. Καταφύγ.)

Ἐκ τοῦ ρ. βρέχω.

1) Λάκκος πλήρης ὕδατος, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τίθεται τὸ λινάρι διὰ νὰ σαπίσῃ τὸ ξυλῶδες μέρος αὐτοῦ Κύπρ. Μακεδ. (Βελβ.) Συνών. λινόβροχεῖο. 2) Μικρὸς τεχνητὸς λάκκος, εἰς τὸν ὁποῖον οἱ παῖδες χάριν παιδιᾶς συναγουν ὕδωρ καὶ ἔπειτα τὸ ἀφίνουν νὰ ρέῃ Μακεδ. (Καταφύγ.)

βροχοσταλάζω ΓΔροσί. Θὰ βραδυάζῃ 76.

Ἐκ τοῦ οὗς. βροχή καὶ τοῦ ρ. σταλάζω.

Ἀφίνω νὰ πίπτῃ νερὸ ὡς σταγόνες βροχῆς: Ποίημ. Δὲ θὰ μᾶς σφαλοῦν οἱ ἀποβροχάριδες | καιροὶ κί οὔτε
[θὰ μᾶς σκιάζουν

ΤΟΜ. Δ' — 19

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

οἱ νεροσυρμές οἱ γαργαρόνερες | καὶ τὰ δέντρα ποῦ
[βροχοσταλάζουν.

βροχοστάλαμα τό, ΑΚυριαζ. ἐν Ἀνθολ. Η' Αποστο-
λίδ. 180.

Ἐκ τοῦ ρ. βροχοσταλάζω.

Σταγόνες βροχῆς: Ποίημ.

Τῇ νύφῃ θὰ περάσουνε | κ' ἡ ρούγα ἀναφτουρίζει,
'ς τὸ πιάττο τὰ ροδόφυλλα κ' οἱ εὐκὲς σὰν βροχοστάλαμα.
Πβ. βροχοσταλίδα.

βροχοσταλίδα ἡ, Γ' Αθάν. Χριστουγενν. Τσαρούχια
ἐν Ν' Εστ. 2,1087.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροχή καὶ σταλίδα.

Σταγὼν βροχῆς: Οἱ βροχοσταλίδες τὸν χτυποῦσαν
'ς τὰ μοῦτρα. Πβ. βροχοστάλαμα.

βροχούδα ἡ, ἀμάρτ. βρουχούδα Θράκ. (Αἰν. Μα-
ρών.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχή διὰ τῆς παραγωγικῆς κα-
ταλ. - ούδα.

Ὀλίγη βροχή ἐνθ' ἄν.: Νὰ ἔκανι μὰ βρουχούδα, θὰ
δρουσίζ' ἄν οὐ κάμπους Μαρώιν. Συνών. ἰδ. ἐν λ. βρο-
χιδάκι.

βροχούλλα ἡ, κοιν. βρουχούλλα βόρ. ιδιῶμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχή διὰ τῆς παραγωγικῆς κα-
ταλ. - ούλλα.

Ὀλίγη βροχή ἢ ψιλή βροχή κοιν.: Ἐρριξε - ἔπασσε
μὰ βροχούλλα κοιν. || Ποίημ.

Ἀπ' τὸν κατάμαυρο οὐρανὸ ψιλή βροχούλλα στάζει
κι ἀνθὸς δὲν εἶν' ἐδῶ νὰ πιῇ, δευτράκι διτρασμένο
ΠΝιρβάν. ἐν Ἀνθολ. Η' Αποστολίδ. 275. Συνών. ἰδ. ἐν
λ. βροχιδάκι.

βροχούλλι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρόχος (II) καὶ τῆς παραγωγικῆς κα-
ταλ. - ούλλι.

Ὁ σπάγγος διὰ τοῦ ὁποίου συσφίγγεται τὸ στόμιον
τοῦ σακκίου.

βροχούρα ἡ, Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχή καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.
- ούρα.

Συνεχῆς βροχή.

βροχούτσι τό, ἀμάρτ. βρεχούτσι Τσακων.

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχή, παρ' ὃ καὶ βρεχό, καὶ τῆς πα-
ραγωγικῆς καταλ. - ούτσι.

Βροχούλλα, ὃ ἰδ.: Ἐκὶ καλὲ τὸ βρεχούτσι κ' ἐξεξίς
ἐπέρει (ἦτο καλὴ ἢ βροχούλλα ποῦ ἔρριξε χθές).

βροχοχάλαζο τό, ΓΒλαχογιάνν. Τὰ παλληκάρ. 63
— Λεξ. Βλαστ. 360 Δημητρ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροχή καὶ χαλάζει.

Βροχή μετὰ χαλάζης ἐνθ' ἄν.: Παίρνουν τὰ παλαμά-
ρμα μέσα, ἀπλώνουν τὰ πανγὰ καὶ μὲ τὸ κίνημά τους ξε-
σπάει τὸ βροχοχάλαζο ΓΒλαχογιάνν. ἐνθ' ἄν.

βροχοχιονισμένος ἐπίθ. ἀμάρτ. βρουχουχιουνι-
σμένους Στερελλ. (Εὐρυταν.)

Μετοχ. τοῦ ρ. *βροχοχιονίζω.

Ὁ βρεγμένος καὶ χιονισμένος: Ἄσμ.

Καλῶς τὰ Φῶτα τὰ στεγνά | καὶ τῇ Λαμπρῇ βρεμένη,
καλῶς καὶ τὰ Χριστούγεννα | τὰ βρουχουχιουνισμένα.

βροχόχιονο τό, Ἡπ.

Ἐκ τῶν οὐσ. βροχή καὶ χιόνι.

Βροχή μετὰ χιόνος. Συνών. νερόχιονο, χιονόνερο.

βρόχωμαν τό, Πόντ.

Ἐκ τοῦ ρ. βροχώνω (I).

Ἡ συρροή πλήθους ἐπὶ τὸ αὐτό.

βροχώνω (I) Πόντ. (Ἀργυρούπ. Κερασ. Οἰν.) βρου-
χώνου Μακεδ. (Κοζ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βροχή.

1) Συρρέω που βροχηδὸν Πόντ. (Ἀργυρούπ. Κερασ.
Οἰν.): Ὁ λαὸς ἐβρόχωσαν Κερασ. Ἐβρόχωσαν οἱ γυναῖκες
ἀπάνω μου Οἰν. Τὰ ψάρῃ ἐβρόχωσαν 'ς σὸν γαλὸν αὐτόθ.

2) Καταφέρω κυττήματα βροχηδὸν, κυτπῶ δέρνω,
Μακεδ. (Κοζ.): Θὰ πιάσουν τοῦ ξύλου κι θὰ σὶ βρουχώσουν.

βροχώνω (II) ἀμάρτ. βροχούνου Πελοπν. (Κίτ.
Μάν.) βρουχώνου Μακεδ. (Σισάν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. βρόχος (II).

1) Συλλαμβάνω διὰ βρόχου Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Δὲν
ἐβρόχουσα τίποτα ἐσήμερο 'ς τὸ κυνήγι. β) Συλλαμβάνω
Μακεδ. (Σισάν.): Ἄν σὶ βρουχώσουν, δὲν θὰ μπουρέσης
ποντὲς νὰ ξισυρθῇς ἀπὸ τὰ δικράνια μου (δικράνια = δά-
κτυλα) || Φρ. Βρόχουσα τοῦ κουλουβὸ (πῆρα τὸ χρέμα,
ἢ φράσις ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν τεκτόνων)
αὐτόθ. Βρόχουσι τοῦ Θόδωρου κι καψάλα (Θόδωρος =
ρακή, καψάλα = φύγε, ἐν τῇ συνθηματικῇ γλώσσῃ τῶν
τεκτόνων, πᾶρε τὴν ρακὴν καὶ φύγε) αὐτόθ. 2) Με-
ταφ. ἐπιτυχᾶνω Πελοπν. (Κίτ. Μάν.): Ἐιδίᾳ γὰρ δου-
λειὰ καὶ πούπετα δὲν ἐβρόχουσε. Δὲ βροχούνεις πονθενὰ
μπροστά μου (δὲν ἔχεις μεγαλυτέρας ἐπιτυχίας ἐμοῦ, δὲν
μπορεῖς νὰ ἐπιτύχῃς καλύτερον ἀπὸ ἐμὲ εἰς ἀπόκτησιν
τινός).

βροχώτρια ἡ, Θράκ. (Μυριόφ.)

Θηλ. τοῦ οὐσ. *βροχωτής.

Ἡ γυνὴ ἢ κρατοῦσα διὰ τῶν χειρῶν τῆς ἀπὸ τὰς μα-
σχάλας τὴν λεχώ, ὅταν τίκτη (ἐκ τοῦ ἔθους καθ' ὃ ἡ γυνὴ
κατὰ τὸν τοκετὸν στηρίζεται ἀπὸ τὰς μασχάλας τῆς εἰς
σχοινίον κρεμάμενον ἐν εἰδει βρόχου ἐκ τῆς ὀροφῆς τῆς
οἰκίας πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ τοκετοῦ). Πβ. σφίχτρα
(ἰδ. σφίχτης).

βρῦ μόρ. ΑΠαπαδιαμ. Νοσταλγ. 97.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. μορ. βρῦν.

Λέξις τῆς γλώσσῃς τῶν μικρῶν παιδιῶν, ὅταν θέλουν
νὰ ζητήσουν νερό: «Ἡρχισαν νὰ τρώγουν τὰ παιδιὰ τοῦ
Δημήτρι τοῦ Σκιαδεροῦ, δὲν ἐταιριάζοντο εὐκολα, ἐφώ-
ναζαν, ἐγρίνιαζαν κ' ἐθορυβοῦσαν, τὸ ἕνα ἤθελε τσιτσι,
δὲν ἤθελε μαμμά, τὸ τρίτον κλαυθμηρίζον ἐζήτει βρῦ».

βρυάζω (I) πολλαχ. βρυάζον Ἡπ. (Ζαγόρ.) βι-
ργάζω Πελοπν. (Λάστ.) βιργάζον Πελοπν. (Κίτ. Μάν.)
βρυγιάζω Ἀνδρ. Πελοπν. (Αἰγιάλ. Ἀχαῖα) βιργιάζον
Προπ. (Ἀρτάκ.) βιργιάζω Μακεδ. (Ἄνω Κώμ.) βου-
ργιάζω Ἡπ. φρυγιάζω Πελοπν. (Μάν.) ἀβρυιάζω Θράκ.
(Αἰν.) Κρήτ. Κύθν.— ΑΒαλαωρ. Ἔργα 3,382 ὀβρυ-
ιάζω Κρήτ. βκάζω Κύπρ. ἀβκάζω Κύπρ. ἀβρυῶ
Κρήτ.

Τὸ ἀρχ. βρυάζω = ἐξοιδαίνομαι, πρήσκομαι, ἐγκυ-
μονῶ, ἀναβλύζω. Διὰ τὸν τύπον βκάζω ἰδ. ΧΠαντελίδ.
Ἀφιέρωμ. εἰς ΓΧατζιδ. (1921) 208.

Α) Κυριολ. 1) Ὑπάρχω ἐν ἀφθονίᾳ, βρίθω πολλαχ.:

